Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P9_TA(2023)0458

Εφαρμογή του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (2023/2029(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως τα άρθρα 209 και 212 και το άρθρο 322 παράγραφος 1,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου[1],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2022, με τίτλο «Ετήσια έκθεση του 2022 σχετικά με την εφαρμογή των μέσων εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021» (COM(2022)0578),

– έχοντας υπόψη διάφορες εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εξωτερική χρηματοδότηση της ΕΕ, και ιδίως την ειδική έκθεση 14/2023 με τίτλο «Προγραμματισμός του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη: ολοκληρωμένα προγράμματα με ελλείψεις στις μεθόδους κατανομής των κονδυλίων και στην παρακολούθηση των επιπτώσεων» και την ειδική έκθεση 09/2018 με τίτλο «Συμπράξεις

[1] ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1.

δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στην ΕΕ: πολλαπλές αδυναμίες και περιορισμένα οφέλη»,

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 1ης Δεκεμβρίου 2021, με τίτλο «Global Gateway» (JOIN(2021)0030),

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την ενίσχυση της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την ανάπτυξη,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «Χάρτης πορείας της Επιτροπής για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την ανάπτυξη και έκθεση προόδου για το 2021» (COM(2022)0139),

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την ενίσχυση της δέσμευσης της «Ομάδας Ευρώπη» για την ανθρώπινη ανάπτυξη,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2022, σχετικά με την ανανεωμένη εταιρική σχέση της ΕΕ με τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Απριλίου 2018 σχετικά με την εφαρμογή των μηχανισμών χρηματοδότησης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης: η ενδιάμεση επανεξέταση του 2017 και η αρχιτεκτονική της μελλοντικής πολιτικής μετά το 2020[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Απριλίου 2018 σχετικά με την εφαρμογή του Μηχανισμού Αναπτυξιακής Συνεργασίας, του Μέσου Ανθρωπιστικής Βοήθειας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης[2],

– έχοντας υπόψη τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση, της 27ης Μαρτίου 2019, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με τη μελλοντική ευρωπαϊκή χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική για την ανάπτυξη[4],

---

1 ΕΕ C 390 της 18.11.2019, σ. 76.
2 ΕΕ C 390 της 18.11.2019, σ. 33.
3 ΕΕ C 108 της 26.3.2021, σ. 312.
4 ΕΕ C 167 της 11.5.2023, σ. 57.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Ιουνίου 2022 σχετικά με την υλοποίηση και επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ)[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιουνίου 2023 σχετικά με την υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης[2],

– έχοντας υπόψη τη σύστασή του της 15ης Μαρτίου 2023 προς το Συμβούλιο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας σχετικά με τον απολογισμό της λειτουργίας της ΕΥΕΔ και για μια ισχυρότερη ΕΕ στον κόσμο[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης και της αποδοτικότητας της βοήθειας[4],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) αυτού και το Παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης για τη σύνταξη εκθέσεων πρωτοβουλίας,

– έχοντας υπόψη τις κοινές διαβουλεύσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Προϋπολογισμών,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Ανάπτυξης (A9-0374/2023),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ από κοινού παραμένουν ο μεγαλύτερος πάροχος εξωτερικής βοήθειας, στον οποίο αναλογεί περίπου το 43 % της συνολικής επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας (ΕΑΒ) που παρέχουν όλοι οι χορηγοί ΕΒΑ του ΟΟΣΑ στις αναπτυσσόμενες χώρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης αποτελούν τον βασικό μηχανισμό για τη στήριξη της δράσης της ΕΕ στη διεθνή σκηνή και ότι η εξωτερική δράση της ΕΕ έχει όλο και μεγαλύτερη σημασία για τους Ευρωπαίους πολίτες·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη («ο Μηχανισμός») τέθηκε σε ισχύ την 14η Ιουνίου 2021 και συγχώνευσε προηγούμενα μέσα σε ένα ενιαίο μέσο· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Μηχανισμός, με

---

1 ΕΕ C 32 της 27.1.2023, σ. 28.
2 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0250.
3 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0077.
4 ΕΕ C 425 της 20.10.2021, σ. 73.

συνολικό προϋπολογισμό ύψους 79,5 δισ. EUR, αποτελεί ιστορική αλλαγή στις εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές της ΕΕ·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον προσδιορισμό, τη διαμόρφωση, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της βοήθειας της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) έχει την αρμοδιότητα να διασφαλίζει τη συνέχιση και συνοχή των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ σύμφωνα με την ολοκληρωμένη προσέγγιση που περιλαμβάνει τον παρόντα Μηχανισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο είναι υπεύθυνο για τη δημοκρατική εποπτεία και τον έλεγχο και ως συννομοθέτης στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» θα πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός ενιαίου στρατηγικού πλαισίου συντονισμού για την εξωτερική ανταπόκριση της ΕΕ σε σημαντικές προκλήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω προσέγγιση επιτρέπει την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), αυξάνοντας συνεχώς τη συλλογική αποτελεσματικότητα και ορατότητα της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Μηχανισμός πρόκειται να υλοποιηθεί μέσω ενός συνδυασμού τρόπων, συμπεριλαμβανομένης της διμερούς συνεργασίας, των επιχορηγήσεων σε διάφορους εταίρους και ενός επενδυτικού πλαισίου·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλαίσιο εξωτερικών επενδύσεων του Μηχανισμού συγκεντρώνει μεικτή χρηματοδότηση και εγγυήσεις στο πλαίσιο της εγγύησης εξωτερικής δράσης (ΕΕΔ) του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ΕΤΒΑ+), η οποία πρόκειται να υλοποιηθεί από επιλέξιμους εταίρους στο πλαίσιο μιας ανοικτής και συνεργατικής προσέγγισης, με ειδικό ρόλο για την ΕΤΕπ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΤΒΑ+ διευρύνει σημαντικά το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προκατόχου του, του ΕΤΒΑ, και θα μπορεί να εγγυηθεί για πράξεις έως 53,4 δισ. EUR μέσω της ΕΕΔ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή «προτεραιότητα στην πολιτική» πρέπει να οδηγήσει σε συνεργασία που βασίζεται στους στόχους πολιτικής και να διασφαλίσει ότι η ευρωπαϊκή χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική για την ανάπτυξη είναι ευθυγραμμισμένη στο πλαίσιο αυτό·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική «Global Gateway» στοχεύει στην αύξηση της γεωπολιτικής βαρύτητας στην παγκόσμια σκηνή, ενισχύοντας έξυπνους, καθαρούς και ασφαλείς συνδέσμους στον ψηφιακό τομέα, την ενέργεια και τις μεταφορές και ενισχύοντας τα συστήματα υγείας, εκπαίδευσης και έρευνας σε όλο τον κόσμο, στο πλαίσιο της Ατζέντας του 2030 του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και των ΣΒΕ·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανισότητες βρίσκονται μεταξύ των βαθύτερων αιτιών της αστάθειας, της ανασφάλειας και της βίας·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανθρώπινη ανάπτυξη παραμένει βασικός τομέας για τις εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επενδύσεις στην υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση, τη διατροφή και την κοινωνική προστασία είναι υψίστης σημασίας με σκοπό τη διασφάλιση καθολικής πρόσβασης στις εν λόγω υπηρεσίες, οι οποίες αποτελούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω των περιορισμένων πόρων, οι ενωσιακοί μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης φτάνουν συχνά στα όριά τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι από τότε που εγκρίθηκε ο κανονισμός για τη θέσπιση του Μηχανισμού, γεγονότα όπως ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, που επιδείνωσε την παγκόσμια επισιτιστική κρίση, πυροδότησε κρίση στην ενέργεια το κόστος ζωής και το χρέος παγκοσμίως και προκάλεσε οικονομική αβεβαιότητα η οποία ενδέχεται να αποσταθεροποιήσει περαιτέρω τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες, σε συνδυασμό με τον αντίκτυπο της πανδημίας της COVID-19 έχουν επιδεινώσει την κατάσταση σε βαθμό που καθιστά αναγκαία την επίσπευση της ενδιάμεσης αξιολόγησης (ΜΤΕ) του Μηχανισμού και την ενδιάμεση αναθεώρηση (MTR) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία της COVID-19 έχει διευρύνει το ήδη σημαντικό χρηματοδοτικό κενό των ΣΒΑ και έχει προκαλέσει μια συνολική μείωση πόρων ύψους 700 δισ. δολαρίων ΗΠΑ και ταυτόχρονα απαιτείται σημαντική αύξηση για την αντιμετώπιση του χάσματος προ πανδημίας στις αναπτυσσόμενες χώρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 80 % του αποθεματικού έχει ήδη χρησιμοποιηθεί και θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο αύξησής του· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τρέχουσα πολιτική και οικονομική ηγεσία και οι προσπάθειες της ΕΕ δεν επαρκούν για την επίτευξη της ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη, των ΣΒΑ και των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού και για την αντιμετώπιση άλλων σοβαρών παγκόσμιων προκλήσεων, ιδίως της επιδείνωσης της κλιματικής αλλαγής, των συνεπειών της νόσου COVID-19 και των βίαιων συγκρούσεων, και, ως εκ τούτου, απαιτείται κοινή δέσμευση σε διεθνές επίπεδο για να διασφαλιστεί ότι ο Μηχανισμός μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτές τις αναδυόμενες προκλήσεις·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υλοποίηση των έργων στο πλαίσιο του Μηχανισμού δεν μπορεί ακόμη να αξιολογηθεί πλήρως, καθώς βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενδιάμεση αξιολόγηση που αναμένεται το 2024 θα πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον ο μηχανισμός συμβάλλει στις στρατηγικές

προτεραιότητες της ΕΕ και προωθεί αποτελεσματικά τις αξίες της στις χώρες εταίρους, προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμβάλλει στη μείωση της φτώχειας και των ανισοτήτων και προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη τρίτων χωρών, καθώς και κατά πόσον η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Μηχανισμού χορηγείται βάσει των αναγκών και των αναπτυξιακών στρατηγικών τρίτων χωρών·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΕΣ κατέληξε, το 2023, στο ότι υπήρχαν ελλείψεις στις μεθόδους κατανομής των κονδυλίων και παρακολούθησης των επιπτώσεων, ότι το ευρύ πεδίο εφαρμογής του Μηχανισμού μπορούσε να μειώσει τις επιπτώσεις του και ότι απαιτούνταν βελτιώσεις στον τρόπο κατανομής και παρακολούθησης της αναπτυξιακής βοήθειας·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Μηχανισμός θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία στενότερων και αποτελεσματικότερων εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες, που θα αποφέρουν απτά αποτελέσματα με βάση τα αμοιβαία συμφέροντα, τις στρατηγικές προτεραιότητες, τη διαρθρωμένη και αποτελεσματική συνεργασία και σαφείς μακροπρόθεσμους στόχους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γειτονικές σχέσεις ΕΕ και Αφρικής είναι ιδιαίτερης στρατηγικής σημασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Μηχανισμός θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη διασφάλιση της δίκαιης πράσινης μετάβασης, προωθώντας τοπικές προστιθέμενες αξίες και με σεβασμό στην αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποδοτικότητα, η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος της ανάπτυξης του Μηχανισμού είναι βασικοί δείκτες που πρέπει να παρακολουθούνται·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι από την έγκριση του Μηχανισμού, ο γεωπολιτικός ανταγωνισμός έχει εξελιχθεί και αυξηθεί· λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός αυτό τοποθετεί τον Μηχανισμό υπό ένα νέο και πιο επείγον πρίσμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Global Gateway αποτελεί ανταπόκριση στην εν λόγω πρόκληση, η οποία στοχεύει σε μια βιώσιμη και ελκυστική εναλλακτική για τις χώρες εταίρους και φέρει διαρκή οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει ανάγκη καλύτερης επικοινωνίας και αύξησης της προβολής των δράσεων της ΕΕ στις χώρες εταίρους· λαμβάνοντας υπόψη ότι παρά την εστίαση της πρωτοβουλίας Global Gateway στους γεωπολιτικούς στόχους της ΕΕ, η ΕΑΒ του Μηχανισμού πρέπει να εξυπηρετεί τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη στις χώρες εταίρους·

Γενικές παρατηρήσεις

1. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για αναθεώρηση του ΠΔΠ 2021-2027 με πρόσθετη χρηματοδότηση για τον τομέα 6, δεδομένου ότι ο τρέχων δημοσιονομικός προγραμματισμός είναι ανεπαρκής για τον Μηχανισμό, ο οποίος υποχρηματοδοτείται, και θα πρέπει να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις γεωπολιτικές φιλοδοξίες της ΕΕ και

τις παγκόσμιες δεσμεύσεις της· σημειώνει τα πρόσθετα κονδύλια που πρότεινε η Επιτροπή για τον τομέα 6, εκ των οποίων 9,5 δισ. EUR θα διατεθούν για την αντιμετώπιση της εξωτερικής διάστασης της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών προκλήσεων, 3 δισ. EUR για τις «αναδυόμενες προκλήσεις και προτεραιότητες» του Μηχανισμού και 2,5 δισ. EUR για το αποθεματικό αλληλεγγύης και επείγουσας βοήθειας·

2. υπογραμμίζει την ανάγκη επανεξέτασης των εξωτερικών και αναπτυξιακών πολιτικών της ΕΕ υπό το φως του χρηματοδοτικού κενού, των αυξανόμενων ανισοτήτων μεταξύ και εντός των χωρών και της παγκόσμιας επισιτιστικής ανασφάλειας· αναγνωρίζει τον αντίκτυπο των γεωπολιτικών αλλαγών, ιδίως του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, τις νέες προτεραιότητες της ΕΕ, την ενισχυμένη σημασία των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων με χώρες εταίρους οι οποίες ευθυγραμμίζονται με την αρχή της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής, και τον ειδικό ρόλο των επενδύσεων της ΕΕ, που πρέπει να αντικατοπτρίζουν τόσο τις αξίες και τα συμφέροντα της ΕΕ όσο και τα συμφέροντα των εταίρων μας· τονίζει περαιτέρω την ανάγκη, η επανεξέταση αυτή να αξιολογήσει κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι του Μηχανισμού για τη μείωση της φτώχειας και των ανισοτήτων και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης των χωρών εταίρων·

3. επαναβεβαιώνει, ενόψει του συνεχιζόμενου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, την αταλάντευτη στήριξή του προς την Ουκρανία, σε όλες τις διαστάσεις της, συμπεριλαμβανομένων της ανθρωπιστικής βοήθειας, της ανάκαμψης, της ανασυγκρότησης και του εκσυγχρονισμού, έναντι του συνεχιζόμενου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας· τονίζει, ωστόσο, ότι η στήριξη αυτή δεν θα πρέπει να είναι εις βάρος της ΕΑΒ, άλλων εταίρων και τρίτων χωρών οι οποίες πλήττονται έντονα από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας και των οποίων η χρηματοδότηση από την ΕΕ δεν θα πρέπει να περικοπεί· ζητά, συνεπώς, να πραγματοποιηθεί διεξοδική αξιολόγηση των πόρων του Μηχανισμού, η οποία θα πρέπει επίσης να αξιολογεί κατά πόσον επαρκούν για την επίτευξη των στόχων του Μηχανισμού, όπως ορίζονται στον κανονισμό για τη θέσπιση του Μηχανισμού, να αυξηθούν ανάλογα οι πόροι του Μηχανισμού και να διασφαλιστεί ότι εξακολουθούν να είναι συναφείς στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών προκλήσεων, να δοθεί η δυνατότητα στην ΕΕ να θεωρηθεί αξιόπιστος εταίρος και να αντισταθμιστεί η επιρροή άλλων παγκόσμιων δυνάμεων·

4. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ενοποίηση του μεγαλύτερου μέρους της εξωτερικής δράσης της ΕΕ σε έναν ενιαίο Μηχανισμό, με τον σταδιακό εξορθολογισμό και την εναρμόνιση των πολυάριθμων προηγούμενων μέσων· είναι, ωστόσο, της γνώμης ότι, παρόλο που η απλούστευση αυτή ενίσχυσε την ευελιξία και την αποτελεσματικότητα, δεν συνοδεύτηκε από επαρκή επίπεδα

αποτελεσματικής λογοδοσίας και διαφάνειας· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι τα μέτρα μπορούν να θεωρηθούν αποτελεσματικά μόνο όταν αυτό μπορεί να αποδειχθεί με σαφείς και συγκρίσιμους μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης· υπενθυμίζει τα πορίσματα της ειδικής έκθεσης αριθ. 14/2023 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπου επισημαίνεται ότι πάνω από το 20 % των δεικτών του δείγματος είτε δεν είχαν γραμμή βάσης είτε είχαν ασαφή γραμμή βάσης, και ότι το 24 % είτε δεν είχε τιμές-στόχο ή είχε ασαφείς τιμές-στόχο, ενώ οι πηγές δεδομένων στα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα (ΠΕΠ) ήταν κατακερματισμένες ή έλειπαν· καλεί την Επιτροπή να καταστήσει υποχρεωτική τη χρήση δεικτών του πλαισίου αποτελεσμάτων της Ευρώπης στον κόσμο, οι οποίοι θα πρέπει να αποτελούν τον κανόνα, για μέτρα καθ’ όλη τη διάρκεια του κύκλου εφαρμογής των ΠΕΠ, δηλαδή τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα, και να αυξήσει σημαντικά τις ικανότητες των αντιπροσωπειών της ΕΕ· τονίζει ότι ο Μηχανισμός θα πρέπει να παρέχει μια αποδοτική, αποτελεσματική, συνεκτική και χωρίς αποκλεισμούς εφαρμογή, που να στηρίζεται στην αρχή «προτεραιότητα στην πολιτική» και να ευθυγραμμίζεται με τα στρατηγικά συμφέροντα και τις αξίες της ΕΕ και τις προτεραιότητες των χωρών εταίρων· επαναλαμβάνει το αίτημά του προς την Επιτροπή να δημοσιεύει, τουλάχιστον ανά διετία, έκθεση προόδου για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας, η οποία να περιλαμβάνει σταθερά τυποποιημένους, κατανοητούς και συγκρίσιμους δείκτες, και να καλύπτει τον κοινό σχεδιασμό, την κοινή εφαρμογή και τα κοινά πλαίσια αποτελεσμάτων· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει αυτή την έκθεση προόδου στο Κοινοβούλιο·

5. εκφράζει βαθιά ανησυχία για την κλιμάκωση της γεωπολιτικής αναταραχής, τις αυταρχικές τάσεις και τις πρόσφατες επιθέσεις παγκοσμίως στα θεμέλια της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου· ζητά, η ενδιάμεση αξιολόγηση να αξιολογήσει σε βάθος την ικανότητα του Μηχανισμού να επιτύχει τους συνολικούς στόχους εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, και ιδίως τον στόχο της συμβολής στην προώθηση της πολυμερούς προσέγγισης, της βιώσιμης ανάπτυξης και στην προστασία, την προώθηση και την προαγωγή της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών· τονίζει ότι η εξωτερική δράση της ΕΕ αναφορικά με τη δημοκρατία, που εφαρμόζεται στο πλαίσιο του Μηχανισμού, πρέπει να προσαρμοστεί σε μια νέα γεωπολιτική πραγματικότητα που να χαρακτηρίζεται από ανταγωνιστικά μοντέλα διακυβέρνησης, προκειμένου να αποτρέπει και να αντιμετωπίζει τη δημοκρατική οπισθοδρόμηση· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει, με κριτικό βλέμμα και σε κατάλληλο επίπεδο λεπτομέρειας των πληροφοριών, την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή του Μηχανισμού σε όλα τα προγράμματα, τους στόχους δαπανών και τα κριτήρια αναφοράς, αποφεύγοντας την επανάληψη επιπόλαιων θέσεων πολιτικής· επαναβεβαιώνει ότι, σύμφωνα με τις Συνθήκες και τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, πρωταρχικός στόχος της

αναπτυξιακής συνεργασίας θα πρέπει να είναι η εξάλειψη της φτώχειας και η προώθηση της βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών· τονίζει ότι η προσέγγιση βάσει «προτεραιότητας στην πολιτική» θα πρέπει να κατευθύνεται από τις αρχές και τους στόχους που ορίζονται στη στρατηγική πυξίδα της ΕΕ, στην ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, στην Ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, στη Συμφωνία του Παρισιού και στο πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα·

6. ζητεί, ειδικότερα, μια ειλικρινή και ενδελεχή αξιολόγηση της χρήσης του άρθρου 42 παράγραφος 4 και της αιτιολογικής σκέψης 40 του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού, η οποία αναφέρει ότι η βοήθεια θα μπορούσε να ανασταλεί σε περίπτωση υποβάθμισης της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή του κράτους δικαίου σε τρίτες χώρες· ζητά προληπτικές αξιολογήσεις για τον καθορισμό πιθανών επιπτώσεων και κινδύνων των έργων αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 5 του κανονισμού· ζητά την παρακολούθηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθ’ όλη τη διάρκεια της εφαρμογής έργων σε τρίτες χώρες, ιδίως σε σχέση με έργα που ενέχουν υψηλό κίνδυνο παραβιάσεων· ζητά να αναστέλλονται ή να διαφοροποιούνται τα έργα που έμμεσα ή άμεσα συμβάλλουν σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε τρίτες χώρες· καλεί την Επιτροπή να κοινοποιεί προορατικά στο Κοινοβούλιο όλες τις αξιολογήσεις που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα· υπογραμμίζει την ανάγκη να υιοθετεί η ΕΕ μια προσέγγιση περισσότερο βασισμένη σε αρχές, για τις χώρες εταίρους που κινούνται προς την αντίθετη κατεύθυνση όσον αφορά τις κεντρικές αξίες και αρχές· υποστηρίζει την αναστολή της δημοσιονομικής στήριξης ως καλό παράδειγμα στο πλαίσιο αυτό·

7. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η χρηματοδότηση της βοήθειας προς την Ουκρανία μέσω της κινητοποίησης του αποθεματικού του Μηχανισμού αντί μέσω του κατάλληλου δημοσιονομικού μέσου έχει εξαντλήσει μεγάλο μέρος του αποθεματικού, αφήνοντας τον Μηχανισμό με περιορισμένη ικανότητα απόκρισης σε απρόβλεπτες προκλήσεις· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δημιουργία της διευκόλυνσης για την Ουκρανία[1], η οποία θα πρέπει να διασφαλίζει βιώσιμη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση για την Ουκρανία διατηρώντας παράλληλα την ικανότητα του Μηχανισμού να αντιμετωπίζει μελλοντικές προκλήσεις·

8. ζητεί η ενδιάμεση αξιολόγηση να παράσχει νομική και πολιτική σαφήνεια όσον αφορά την καταχώριση της Ουκρανίας, της

---

[1] Πρόταση της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2023, για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της διευκόλυνσης για την Ουκρανία (COM(2023)0338).

Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Γεωργίας ως δικαιούχων στο κεφάλαιο γειτονίας του Μηχανισμού· σημειώνει ότι η Ουκρανία και η Δημοκρατία της Μολδαβίας έχουν καταστεί υποψήφιες για προσχώρηση στην ΕΕ, ενώ η Γεωργία θεωρείται δυνητικά υποψήφια χώρα για προσχώρηση στην ΕΕ· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Ουκρανία, η Δημοκρατία της Μολδαβίας και η Γεωργία θα πρέπει, ως εκ τούτου, να περιληφθούν στον κατάλογο των δικαιούχων με την επαρκή μεταφορά διμερών χρηματοδοτικών κονδυλίων στον κανονισμό για τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)[1], ο οποίος διαθέτει διακριτή νομική βάση και πλαίσιο πολιτικής χωριστά από τον Μηχανισμό και την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, γεγονός που θα μειώσει την πίεση που ασκείται στον Μηχανισμό, χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για έναν νέο και ειδικό μηχανισμό για την Ουκρανία που θα συγκεντρώνει μελλοντική στήριξη σε χωριστό ενιαίο μέσο στο πλαίσιο του τομέα 6 του ΠΔΠ προκειμένου να καλυφθούν οι άμεσες ανάγκες, αλλά τονίζει τη σημασία της χρήσης ενός μακροπρόθεσμου μέσου·

9. ζητά, η ενδιάμεση αξιολόγηση να καλύπτει, ειδικότερα, τον βαθμό στον οποίο η χρηματοδότηση έχει αποφέρει απτά αποτελέσματα στην Αφρική, σύμφωνα με τους στόχους του Μηχανισμού, τη στρατηγική ΕΕ-Αφρικής και τα αποτελέσματα και τις προτεραιότητες της 6ης συνόδου κορυφής Αφρικανικής Ένωσης-ΕΕ το 2022, και να εξετάζει κατά πόσον είναι αναγκαία η επανεξέταση των προτεραιοτήτων και των στόχων· τονίζει ότι η ανάλυση των απτών αποτελεσμάτων της παρεχόμενης βοήθειας, βάσει σαφών δεικτών, είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επαρκή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στη χρήση των κονδυλίων· καλεί την Επιτροπή να κάνει καλύτερη χρήση της δυνατότητας συνδυασμού γεωγραφικών κονδυλίων προς όφελος των παναφρικανικών προγραμμάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού, ώστε να στηρίξει τις δεσμεύσεις ΕΕ-Αφρικανικής Ένωσης· υπογραμμίζει την ανάγκη να συνεχίσει η ΕΕ να στηρίζει ενεργά τη νέα ηπειρωτική ζώνη ελεύθερων συναλλαγών της Αφρικής, μεταξύ άλλων μέσω του Μηχανισμού, αξιοποιώντας τη δική της πείρα στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, προκειμένου να τονωθεί η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, να τονωθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας, να μειωθεί η φτώχεια και να αυξηθεί η κοινή ευημερία στην Αφρική· τονίζει την ανάγκη να υποστηριχθούν οι αφρικανικές χώρες εταίροι χρησιμοποιώντας το μεγάλο αναξιοποίητο δυναμικό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ήπειρο, και να επιταχυνθεί η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη του ΣΒΑ 7 στην Αφρική, κάτι που όχι μόνο θα τονώσει την οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1529 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ) (ΕΕ L 330 της 20.9.2021, σ. 1).

και την κοινωνική ανάπτυξη, αλλά θα αυξήσει σημαντικά το παγκόσμιο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·

10. επαναβεβαιώνει σθεναρά τη δέσμευση που ορίζεται στον Μηχανισμό για την εξάλειψη της φτώχειας, την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της επισιτιστικής ανασφάλειας, την καταπολέμηση των ανισοτήτων και των διακρίσεων και την προώθηση της ανθρώπινης ανάπτυξης· υπενθυμίζει τη δέσμευση της ΕΕ και των κρατών μελών να αυξήσουν την ΕΑΒ τους στο 0,7 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος έως το 2030, μεταξύ άλλων συνεισφέροντας τουλάχιστον το 20 % της ΕΑΒ που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Μηχανισμού για την κοινωνική ένταξη και την ανθρώπινη ανάπτυξη, όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η διατροφή και η κοινωνική πρόνοια, και παρέχοντας το 0,2 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ ως ΕΑΒ προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες· υπογραμμίζει ότι το ΕΤΒΑ+ θα πρέπει να στοχεύει στη στήριξη επενδύσεων ως μέσο συμβολής στην επίτευξη των ΣΒΑ· τονίζει τη σημασία θέσπισης μιας ολιστικής προσέγγισης για την ανθρώπινη ασφάλεια ως ένα νέο κατευθυντήριο πρότυπο· ζητεί, στο πλαίσιο της επικείμενης διαδικασίας προγραμματισμού, να εφαρμοστεί πλήρως το σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου ΙΙΙ, με ισχυρή δέσμευση στη διάσταση του φύλου και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, και ζητά να τεθούν σε εφαρμογή η στρατηγική της ΕΕ για την παγκόσμια υγεία και το σχέδιο δράσης για τη νεολαία στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ· υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης των προσπαθειών της ΕΕ για την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εξωτερική της δράση, χαιρετίζοντας την ενδιάμεση αξιολόγηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία· τονίζει τη σημασία της υιοθέτησης ισχυρής στάσης κατά της διαφθοράς σε όλες τις αναπτυξιακές προσπάθειες της ΕΕ και υποστηρίζει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 4ης Μαΐου 2023 σχετικά με τη διαφθορά ως εμπόδιο στην ανάπτυξη·

11. τονίζει ότι οι επενδύσεις στην ανθρώπινη ανάπτυξη είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση των ανισοτήτων και για την εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, και θα πρέπει να παραμείνουν σαφής προτεραιότητα στην επικείμενη διαδικασία προγραμματισμού, δεδομένου ότι επιτρέπουν στις αναπτυσσόμενες χώρες εταίρους να απελευθερώσουν το ανθρώπινο δυναμικό των νέων τους και να τονώσουν την ανθρώπινη ανάπτυξη, την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στις χώρες τους· καλεί την Επιτροπή να εισαγάγει έναν δείκτη πολιτικής για τα παιδιά που θα βασίζεται στην υπάρχουσα μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί στους τομείς του φύλου, του κλίματος, της μετανάστευσης και της ψηφιοποίησης, προκειμένου να επιτραπεί στα θεσμικά όργανα και τους εταίρους της ΕΕ να καταμετρούν και να παρακολουθούν τις επενδύσεις για τα παιδιά· τονίζει ότι ο εντοπισμός και η παρακολούθηση των επενδύσεων της ΕΕ για τα παιδιά είναι θεμελιώδους σημασίας για την ανάδειξη της

προστιθέμενης αξίας και της αποτελεσματικότητας της ΕΕ· υπογραμμίζει ότι η νόσος COVID-19 αποτέλεσε μήνυμα αφύπνισης για τις χώρες χαμηλού και μέσου εισοδήματος αναφορικά με την επιτάχυνση της προόδου προς την οικοδόμηση καθολικών, δημόσια χρηματοδοτούμενων συστημάτων υγείας· ζητεί ο προγραμματισμός του Μηχανισμού να δώσει προτεραιότητα στις επιχορηγήσεις και στην προώθηση του δημόσιου τομέα στο πεδίο της υγείας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αναπτυξιακή βοήθεια φθάνει πρώτα στους ανθρώπους· τονίζει τη σημασία συνέχισης της διάθεσης επαρκούς προϋπολογισμού για τη βελτίωση των κοινωνικών αποτελεσμάτων και την αντιμετώπιση συστημικών ζητημάτων·

12. εκφράζει την ανησυχία του για την κατάσταση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ παγκοσμίως, καθώς και για τη γενική εναντίωση στα δικαιώματα των γυναικών, την ισότητα των φύλων και τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα στις αναπτυσσόμενες χώρες· καλεί την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να αντιμετωπίσουν την οπισθοδρόμηση όσον αφορά την αναγνώριση και την προστασία αυτών των δικαιωμάτων· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στη στοχευμένη στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και των κοινοτήτων που υποστηρίζουν τον σεβασμό της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και των συναφών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των γυναικών, της ισότητας των φύλων, της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ και άλλων περιθωριοποιημένων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων ενισχυμένων μέτρων για την αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας· υπενθυμίζει ότι τουλάχιστον το 85 % των νέων δράσεων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Μηχανισμού θα πρέπει να έχουν ως κύρια ή σημαντική επιδίωξη την ισότητα των φύλων και τουλάχιστον το 5 % των εν λόγω δράσεων θα πρέπει να έχουν ως κύρια επιδίωξη την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών·

13. τονίζει τη σημασία της επίτευξης όλων των στόχων δαπανών και προγραμματικών στόχων του Μηχανισμού και ζητεί λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί εν προκειμένω· εκφράζει τη λύπη του για τα σημαντικά ελλείμματα όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του 30 % για το κλίμα του μηχανισμού, τη συμβολή στον στόχο του 10 % για τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο του ΠΔΠ για το 2026 και το 2027 και τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των παγκόσμιων χρηματοδοτικών δεσμεύσεων της ΕΕ βάσει του πλαισίου του ΟΗΕ, ιδίως όσον αφορά τη συνεισφορά στο Ταμείο Απωλειών και Ζημιών· υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή θα ασκεί ολοένα και μεγαλύτερη πίεση στην παραγωγή τροφίμων και την πρόσβαση σε αυτά, ιδίως σε ευάλωτες περιοχές, γεγονός που υπονομεύει την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή· υπενθυμίζει περαιτέρω ότι η βιοποικιλότητα αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και ότι η

απώλεια βιοποικιλότητας και οικοσυστημικών υπηρεσιών θα υπονομεύσει την πρόοδο στο 80 % περίπου των αξιολογούμενων στόχων για τους ΣΒΑ· ζητεί ένα λεπτομερές σχέδιο στο οποίο θα περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή προτίθεται να επιτύχει τους στόχους που αφορούν τις δαπάνες και το φύλο έως το τέλος του ΠΔΠ·

14. επανεπιβεβαιώνει τη δέσμευση που περιλαμβάνεται στον Μηχανισμό για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού· είναι της γνώμης ότι, με την επιφύλαξη απρόβλεπτων περιστάσεων, θα πρέπει να τηρηθεί η δέσμευση στο πλαίσιο του Μηχανισμού για τη διάθεση ενός ενδεικτικού 10 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου του Μηχανισμού σε δράσεις που στηρίζουν τη διαχείριση και τη διακυβέρνηση της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού στο πλαίσιο των στόχων του Μηχανισμού και ότι η ρήτρα αυτή δεν θα πρέπει να ανοίξει εκ νέου· σημειώνει, ωστόσο, ότι το 14 % των κονδυλίων που δεσμεύτηκαν το 2021 συνέβαλαν στον στόχο δαπανών για τη μετανάστευση· αναμένει να λαμβάνει τακτικές σημαντικές ενημερώσεις σχετικά με την πορεία των εργασιών·

15. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η τρέχουσα χρήση του πυλώνα ταχείας αντίδρασης δεν συμβάλλει εμφανώς και αποτελεσματικά στην προώθηση των συμφερόντων της ΕΕ στον κόσμο· ζητά, ως εκ τούτου, να εξεταστεί το ενδεχόμενο επαναφοράς προγραμματικής στήριξης στους στόχους εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης του 2024·

Εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων και κινητοποίηση επενδύσεων

16. τονίζει ότι η ενδιάμεση επανεξέταση του ΠΔΠ του 2024 δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να οδηγήσει σε περικοπή ή ανακατανομή των κονδυλίων του Μηχανισμού μεταξύ των μακροπρόθεσμων θεματικών και γεωγραφικών προγραμμάτων που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το μέσο υποχρηματοδοτείται από την έναρξη του ΠΔΠ 2021-2027 και ότι η γεωγραφική του εστίαση έχει αποβεί εις βάρος σημαντικών θεματικών γραμμών χρηματοδότησης, όπως ο τομέας προτεραιότητας «Άνθρωποι» της γραμμής του προϋπολογισμού για τις παγκόσμιες προκλήσεις, η οποία δέχτηκε ακόμη μεγαλύτερη πίεση λόγω της νόσου COVID-19, αφήνοντας ελάχιστα έως καθόλου περιθώρια ελιγμών για την πλήρη τήρηση των δεσμεύσεων της ΕΕ για τη στήριξη πολυμερών πρωτοβουλιών στον τομέα της υγείας κατά τα επόμενα έτη· υπογραμμίζει ότι η έλλειψη κεφαλαίων δημιουργεί ένα επικίνδυνο χάσμα μεταξύ της φιλοδοξίας της ΕΕ και της ικανότητάς της να τηρήσει τις υποσχέσεις της· υπενθυμίζει ότι η ανεπαρκής χρηματοδότηση θα δημιουργήσει επίσης επιζήμιο ανταγωνισμό μεταξύ των βραχυπρόθεσμων αναγκών και των

μακροπρόθεσμων επενδύσεων, καθώς και μεταξύ των βασικών αναπτυξιακών τομέων, παρεμποδίζοντας τελικά την αποτελεσματικότητα της βοήθειας της ΕΕ και τη συμβολή της στην επίτευξη της Ατζέντας του 2030· υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο του Μηχανισμού, του ΕΤΒΑ+ και της ΕΕΔ στην παροχή ενός στρατηγικού πλαισίου για μεικτή χρηματοδότηση, στον μετριασμό των κινδύνων που συνδέονται με τις επενδύσεις και τις εγγυήσεις και στην κινητοποίηση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα με τη στήριξη του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδίως υπό το φως του αυξανόμενου γεωπολιτικού και οικονομικού ανταγωνισμού· τονίζει ότι τα έργα συνδυασμένης χρηματοδότησης και οι αποτελεσματικές εταιρικές σχέσεις με τον ιδιωτικό τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες πρέπει να επικεντρώνονται στη μεγιστοποίηση των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων και να είναι συνεπείς με τους ΣΒΑ, τη Συμφωνία του Παρισιού και τις εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες· υπενθυμίζει ότι η στήριξη του ιδιωτικού τομέα συμπληρώνει, και δεν αντικαθιστά, τις δημόσιες επενδύσεις, ιδίως σε κρίσιμες υπηρεσίες, όπως η υγεία, η εκπαίδευση και η κοινωνική προστασία, οι οποίες έχουν σημαντικές μακροπρόθεσμες προοπτικές για την εξάλειψη της φτώχειας· ζητά από το ΕΤΒΑ+ να μην χρηματοδοτεί επενδύσεις που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επίτευξη των ΣΒΑ, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής· ζητά να προσαρμοστεί ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός για την προστασία του θετικού αντίκτυπου, της επιρροής και της αξιοπιστίας της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή·

17. αναγνωρίζει τον ειδικό ρόλο των επενδύσεων της ΕΕ, οι οποίες πρέπει να αντικατοπτρίζουν τα στρατηγικά συμφέροντα και τους αναπτυξιακούς στόχους τόσο της ΕΕ όσο και των χωρών εταίρων μας καθώς και τις αξίες της ΕΕ, και υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι δημοσιονομικές εγγυήσεις στην υλοποίησή τους στο πλαίσιο της αρχής «προτεραιότητα στην πολιτική»· τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι εγγυήσεις αντισταθμίζουν τον κίνδυνο που ενέχουν οι χώρες υψηλότερου κινδύνου για τις επενδύσεις, ώστε οι σχετικές επενδύσεις να κατευθύνονται και σε αυτές· τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να ηγηθεί με το παράδειγμά της στο πλαίσιο αυτό, ενόψει της εν εξελίξει συζήτησης σχετικά με τις πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες·

18. σημειώνει τον ειδικό ρόλο που διαδραματίζει η ΕΤΕπ στην ευρωπαϊκή χρηματοοικονομική αρχιτεκτονική για την ανάπτυξη, όπως ορίζεται στο άρθρο 209 ΣΛΕΕ και στο άρθρο 36 του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού, και αναγνωρίζει τις δυνατότητες της ΕΤΕπ να κινητοποιήσει πρόσθετη χρηματοδότηση που συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του Μηχανισμού· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία της ΕΤΕπ Global, η οποία λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 2022 και αποσκοπεί στην αύξηση της παρουσίας και της εμπειρογνωμοσύνης της τράπεζας στις αναπτυσσόμενες χώρες· σημειώνει ότι, από τη σύσταση του

νέου αναπτυξιακού κλάδου, η ΕΤΕπ Global έχει προβεί σε εκτεταμένη χρήση του αποκλειστικού επενδυτικού σκέλους που παρέχεται από τον Μηχανισμό, διαθέτοντας πάνω από 10 δισ. EUR το 2022, ιδίως για τη στήριξη της Ουκρανίας και της Global Gateway· υπενθυμίζει τη σημασία του προϋπολογισμού της ΕΕ ως του μόνου εγγυητή για τη δραστηριότητα χορήγησης δανείων της ΕΤΕπ εκτός της ΕΕ με σκοπό τη στήριξη των πολιτικών της ΕΕ· ζητεί την αύξηση των εγγυήσεων που χορηγούνται στην ΕΤΕπ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ώστε να μπορέσει η ΕΤΕπ να συνεχίσει την εκτέλεση των ζωτικών δημόσιων και ιδιωτικών δραστηριοτήτων της στην Ουκρανία και να επεκτείνει τις δράσεις της στον Παγκόσμιο Νότο· καλεί την ΕΤΕπ να χρησιμοποιήσει τη θέση της για να κινητοποιήσει επενδύσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη σύμφωνα με τον σκοπό και τα κριτήρια που καθορίζονται από το ΕΤΒΑ+· τονίζει τον σημαντικό ρόλο της ΕΤΕπ σε συνεργασία με την Επιτροπή για την παροχή 100 δισ. EUR από τα 300 δισ. EUR που έχουν δεσμευτεί στο πλαίσιο της στρατηγικής Global Gateway· καλεί την ΕΤΕπ να δώσει προτεραιότητα σε ένα θεματολόγιο βιώσιμης ανάπτυξης· καλεί την ΕΤΕπ να πάρει μεγαλύτερα ρίσκα στη χρηματοδότηση έργων με υψηλή απόδοση κοινωνικών οφελών· καλεί την ΕΤΕπ να συνεχίσει να ενισχύει την παρουσία της στο πεδίο αξιοποιώντας την τρέχουσα προσέγγιση συστέγασης εντός των αντιπροσωπειών της ΕΕ, αξιοποιώντας περαιτέρω πιθανές συνέργειες με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) και άλλα ευρωπαϊκά ιδρύματα αναπτυξιακής χρηματοδότησης (DFI)· ενθαρρύνει την ΕΤΕπ να συνεχίσει να συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη του σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης σε επίπεδο χώρας, σε συνεργασία με τις αντιπροσωπείες της ΕΕ και μέσω συγχρηματοδότησης με τα DFI· ζητεί να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ και των αντιπροσωπειών της ΕΕ, ώστε να διευκολύνονται οι συζητήσεις και η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς επί τόπου, με στόχο να προσδιορίζονται τα έργα που υπηρετούν καλύτερα τους στόχους της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης·

19. εκφράζει την ικανοποίησή του για την «ανοικτή αρχιτεκτονική» του ΕΤΒΑ+, η οποία θεσπίστηκε για τη στήριξη των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, και καλεί την Επιτροπή, την ΕΤΕπ, την ΕΤΑΑ, τα κράτη μέλη και τα DFI να αξιοποιήσουν πλήρως τις επιλογές που παρέχονται από την ΕΕΔ και τα σχετικά επενδυτικά σκέλη για την προώθηση βιώσιμων επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα· υπογραμμίζει την ανάγκη μόχλευσης της χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και ζητεί αυξημένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης και των εμποδίων της επένδυσης· αναγνωρίζει, επιπλέον, τον σημαντικό ρόλο του ιδιωτικού τομέα στη δημιουργία νέων επενδύσεων, θέσεων εργασίας και χρηματοδότησης για την ανάπτυξη, όταν αυτό είναι δυνατό· υπενθυμίζει την εξουσία ελέγχου του Κοινοβουλίου και την ανάγκη διαφάνειας στη χρήση του ΕΤΒΑ+·

Στρατηγική προσέγγιση

20. εκφράζει την ικανοποίησή του για την προσέγγιση της «Ομάδας Ευρώπη» και τον στόχο της για αύξηση της συνοχής, του αντικτύπου και της προβολής των αναπτυξιακών έργων της ΕΕ, και ζητεί περισσότερες κοινές δράσεις με τα κράτη μέλη, ιδίως τις πρωτοβουλίες της «Ομάδας Ευρώπη» (ΤΕΙ)· υπενθυμίζει την παρατήρηση του ΕΕΣ ότι οι συνεισφορές των επιμέρους κρατών μελών σε πρωτοβουλίες της «Ομάδας Ευρώπη» δεν αναφέρονται στα ΠΕΠ, προκαλώντας αβεβαιότητα όσον αφορά τη χρηματοδοτική στήριξη των κρατών μελών, γεγονός που συμβάλλει στο να καθίσταται ασαφές το μέλλον των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη» ως συλλογικής πρωτοβουλίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν την αποτελεσματικότητα της προσέγγισης και να ενημερώσουν το Κοινοβούλιο σχετικά με τα πορίσματά τους· καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει τους ρόλους στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» και να προτείνει έναν μηχανισμό που αυξάνει τη διαφάνεια και τον δημοκρατικό έλεγχο των πρωτοβουλιών· ζητεί επίσης κοινή δράση από την ΕΕ και τα κράτη μέλη για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη μεγιστοποίηση των πόρων· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη, τα DFI, την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο στην «Ομάδα Ευρώπη» με οικονομικές δεσμεύσεις και κοινές δράσεις, υπό τον συντονισμό της Επιτροπής·

21. επικροτεί τη στρατηγική Global Gateway ως συντονισμένη απάντηση της ΕΕ στις παγκόσμιες προκλήσεις· είναι της άποψης ότι σε περιόδους νέων γεωστρατηγικών προκλήσεων, οι παράγοντες της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας της ΕΕ, καθώς και της αναπτυξιακής συνεργασίας πρέπει να συντονίζονται καλύτερα ώστε να αυξάνεται η παρουσία και η ορατότητα της ΕΕ παγκοσμίως μέσω επενδύσεων σε υποδομές που δημιουργούν εθνική αξία στις χώρες εταίρους, σύμφωνα με τους ΣΒΑ· υπενθυμίζει ότι η Global Gateway πρέπει να γίνει αντιληπτή ως ένα στρατηγικό δόγμα στο οποίο ενσωματώνεται η εξωτερική, οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική· τονίζει ότι απαιτούνται τεράστιες επενδύσεις τόσο σε υλικές όσο και σε άυλες υποδομές στις αναπτυσσόμενες χώρες, από ψηφιακά δίκτυα, δίκτυα μεταφορών και ενέργειας έως συστήματα υγείας, εκπαίδευσης και τροφίμων· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για την έλλειψη διαφάνειας και κανονιστικού πλαισίου για τη διακυβέρνηση και την εφαρμογή της στρατηγικής στο πλαίσιο των στόχων και των προτεραιοτήτων του Μηχανισμού· τονίζει την ανάγκη για επαρκή κοινοβουλευτική συμμετοχή και έλεγχο, καθώς και διαβουλεύσεις με τον επιχειρηματικό τομέα και τις ΟΚΠ μέσω ενός ευέλικτου πλαισίου διακυβέρνησης που θα δώσει γρήγορα ώθηση στις επενδύσεις και την ορατότητα της ΕΕ στις χώρες εταίρους σε ένα σύνθετο γεωπολιτικό πλαίσιο· καλεί την Επιτροπή να επικαιροποιήσει την κοινή ανακοίνωση για την Global Gateway, ώστε να αποσαφηνιστεί το κυβερνητικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένου του ελεγκτικού ρόλου του Κοινοβουλίου, και

να παράσχει σαφή ορισμό σχετικά με το τι είναι ένα έργο Global Gateway και πώς διακρίνονται τα έργα αυτά από άλλα επενδυτικά σχέδια· ζητά να αποσαφηνιστεί ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονται ο δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ και οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις· ζητά να εφαρμοστεί ταχύτερα η στρατηγική υπό το πρίσμα των υφιστάμενων και των αναδυόμενων παγκόσμιων προκλήσεων·

22. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά τη χρηματοδότηση της νέας στρατηγικής Global Gateway και υπενθυμίζει ότι κάθε τέτοια νέα πρωτοβουλία θα πρέπει να χρηματοδοτείται μέσω νέων πιστώσεων και της σχετικής προς τα άνω αναθεώρησης του ανώτατου ορίου του τομέα 6· καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη συστηματικότερη συμμετοχή των ΟΚΠ στα έργα της Global Gateway και στις πρωτοβουλίες της «Ομάδας Ευρώπη» και να εξετάσει το ενδεχόμενο ενεργού συμμετοχής των τοπικών ΟΚΠ στον προγραμματισμό για κάθε χώρα·

23. υπογραμμίζει τη σημασία της αποτελεσματικότερης αξιοποίησης των συνεργειών και της καλύτερης εναρμόνισης των χρηματοδοτικών πρωτοβουλιών της ΕΤΕπ, της ΕΤΑΑ και άλλων DFI που στοχεύουν σε ευρωπαϊκές γειτονικές χώρες, με απόδοση ιδιαίτερης προσοχής στις υποψήφιες για ένταξη στην ΕΕ χώρες·

Κοινοβουλευτικός έλεγχος

24. υπενθυμίζει τα καθήκοντα πολιτικού και δημοσιονομικού ελέγχου και διαβούλευσης του Κοινοβουλίου και τονίζει τον ρόλο του γεωπολιτικού διαλόγου υψηλού επιπέδου στην παροχή γενικών προσανατολισμών για την εφαρμογή του Μηχανισμού· τονίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τον προϋπολογισμό που έχει εκτελεστεί ή πρόκειται να εκτελεστεί· υπογραμμίζει ότι το Κοινοβούλιο χρειάζεται πλήρη και έγκαιρη πρόσβαση στα έγγραφα και πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθεί τον αντίκτυπο των έργων και την πρόοδο που σημειώνεται σε αυτά, προκειμένου να αξιολογεί καλύτερα το πεδίο εφαρμογής και τον αντίκτυπό τους, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο χρειάζεται πλήρη πρόσβαση σε τυποποιημένους δείκτες βάσης και στόχους, καθώς και σε πηγές δεδομένων· καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει τη συστηματική διοργανική ροή πληροφοριών, τηρώντας το Κοινοβούλιο ενήμερο για τα επενδυτικά έργα, συμπεριλαμβανομένων των έργων της Global Gateway, και να καταστήσει πλήρως διαθέσιμο το πλαίσιο διαχείρισης αποτελεσμάτων· επαναλαμβάνει ότι οι θέσεις του Κοινοβουλίου πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη· επαναλαμβάνει επίσης ότι τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου αποτελούν μέρος του γενικού πλαισίου πολιτικής για την εφαρμογή του Μηχανισμού· καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει σημαντικά την έγκαιρη παροχή τεκμηρίωσης στο Κοινοβούλιο πριν από τον γεωπολιτικό διάλογο υψηλού επιπέδου, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις

του Κοινοβουλίου, ιδίως με τη συμμετοχή σε γραπτή διαδικασία μετά από κάθε διάλογο, όπου θα αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο θα δώσει συνέχεια σε κάθε συγκεκριμένη σύσταση του Κοινοβουλίου·

25. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει την αναθεώρηση του ΠΔΠ για να βελτιώσει την ονοματολογία του Μηχανισμού, συμπεριλαμβάνοντας περισσότερες γραμμές προϋπολογισμού ώστε να δώσει τη δυνατότητα στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να ασκήσει τις ελεγκτικές εξουσίες της, ιδίως όσον αφορά τις γραμμές του προϋπολογισμού για τις γειτονικές χώρες, ούτως ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια για την επίτευξη της πολιτικής με γνώμονα τα δεδομένα, η οποία θα μπορεί να ελέγχεται ως προς τους στόχους, και να αποτυπωθεί καλύτερα η στρατηγική προσέγγιση και να βελτιωθεί ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός· επισημαίνει ότι η επικάλυψη χρηματοπιστωτικών μέσων, για παράδειγμα στο πλαίσιο των εγγυήσεων, δυσχεραίνει τον έλεγχο· καλεί την Επιτροπή να παράσχει, κατόπιν διαβουλεύσεων με το Κοινοβούλιο, μια κατανοητή, σαφή και πλήρη επισκόπηση σε ένα ενιαίο έγγραφο σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, τη σχέση μεταξύ τους και με τους διάφορους παράγοντες, καθώς και μια πλήρη και ακριβή επισκόπηση σχετικά με τις επιχορηγήσεις και τις εγγυήσεις και τον τρόπο με τον οποίο αυτές καλύπτονται· καλεί την Επιτροπή να παρέχει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή τριμηνιαίες ενημερώσεις, μεταξύ άλλων σχετικά με τη χρήση και τα ποσά των δημοσιονομικών εγγυήσεων, μαζί με την εκτιμώμενη πρόβλεψη και τις μελλοντικές εκτιμήσεις, καθώς και την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τους στόχους δαπανών και τους προγραμματικούς στόχους·

26. τονίζει τη σημασία της διαδικασίας προγραμματισμού, υπογραμμίζοντας τον καίριο ρόλο της ΕΥΕΔ και των αντιπροσωπειών της ΕΕ στο πλαίσιο αυτό, καθώς και στη διασφάλιση της κατάλληλης συμμετοχής των χωρών εταίρων και άλλων αναπτυξιακών φορέων καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, μεταξύ άλλων με την προώθηση της στενής και διαφανούς διαβούλευσης και σύνδεσης με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, προκειμένου να προσδιοριστούν κοινές προτεραιότητες και να ενισχυθεί η ιδία ευθύνη των χωρών εταίρων· υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης με επίκεντρο τις ανάγκες και τον άνθρωπο στην εξωτερική δράση της ΕΕ και τονίζει τον ουσιαστικό ρόλο που θα πρέπει να έχουν οι τοπικοί εταίροι και η κοινωνία των πολιτών στον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων· τονίζει τη σημασία των ΟΚΠ και, κατά περίπτωση, του ιδιωτικού τομέα στην εφαρμογή του Μηχανισμού, ιδίως στη διαδικασία προγραμματισμού· επαναβεβαιώνει την ανάγκη να αυξηθεί η στήριξη της κοινωνίας των πολιτών παγκοσμίως·

27. εκφράζει τη λύπη του για την επίσπευση της διαδικασίας προγραμματισμού που πραγματοποιήθηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2021, η οποία εμπόδισε τον επαρκή έλεγχο από το Κοινοβούλιο· σημειώνει με ανησυχία τα πορίσματα του ΕΕΣ στην ειδική έκθεση 14/2023, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία προγραμματισμού θα μπορούσε να βελτιωθεί· αναμένει η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ να ενεργήσουν σύμφωνα με τη σύσταση του ΕΕΣ και να λάβουν υπόψη τα διδάγματα κατά την επόμενη διαδικασία προγραμματισμού· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει μια πιο προβλέψιμη και διαφανή διαδικασία προγραμματισμού, να αναπτύξει μια τυποποιημένη, συγκρίσιμη και διαφανή μεθοδολογία για την κατανομή των κονδυλίων στις γειτονικές χώρες, να διασφαλίσει την αυστηρή εφαρμογή για τις χώρες εκτός γειτονίας και να αποσαφηνίσει τη μεθοδολογία για την αξιολόγηση του αντικτύπου της στήριξης της ΕΕ και να διασφαλίσει τη συνάφειά της σε ένα εξελισσόμενο γεωπολιτικό πλαίσιο·

28. εκφράζει την ικανοποίησή του για τα πρόσφατα μέσα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής (ΜΧΣ) που εγκρίθηκαν για τη στήριξη διαφόρων χωρών, ιδίως της Ουκρανίας, στην αντιμετώπιση των συνεπειών του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας· εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη ενημέρωσης των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό αρχών σχετικά με τη διαχείριση της χρηματοδότησης του κόστους των τόκων της ΜΧΣ· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η τρέχουσα χρηματοδότηση του κόστους των τόκων της ΜΧΣ μέσω της κινητοποίησης του αποθεματικού «Αναδυόμενες προκλήσεις και προτεραιότητες» του Μηχανισμού, και όχι μέσω νέων πιστώσεων, ενέχει τον κίνδυνο να εξαντληθεί το μεγαλύτερο μέρος, αν όχι το σύνολο, του αποθεματικού για το εναπομένον διάστημα, αφήνοντας τον Μηχανισμό χωρίς την ικανότητα να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες προκλήσεις· υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη εξεύρεσης βιώσιμων μακροπρόθεσμων χρηματοδοτικών λύσεων, διατηρώντας παράλληλα την ικανότητα για αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων·

29. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν ενημερώνει πάντα το Κοινοβούλιο πριν από την κινητοποίηση του αποθεματικού και εκφράζει τη λύπη του για την πρακτική της αποστολής επιστολών που φτάνουν μετά την κινητοποίηση, ουσιαστικά υπονομεύοντας το δικαίωμα ελέγχου του Κοινοβουλίου και εμποδίζοντας την Επιτροπή να λάβει πλήρως υπόψη τις παρατηρήσεις του Κοινοβουλίου σχετικά με τη φύση και τους στόχους της κινητοποίησης, καθώς και τα χρηματικά ποσά που προβλέπονται· καλεί την Επιτροπή να ενημερώνει πάντα λεπτομερώς το Κοινοβούλιο πριν από την κινητοποίηση των κεφαλαίων του αποθεματικού και να λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 71 του κανονισμού για τη θέσπιση του παρόντος Μηχανισμού·

30. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η χρήση από την Επιτροπή του αποθεματικού δεν σέβεται το πνεύμα του άρθρου 17 του κανονισμού για τη θέσπιση του παρόντος Μηχανισμού, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση νέων νομοθετικών πρωτοβουλιών· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το 80 % της διαθέσιμης χρηματοδότησης στο αποθεματικό του Μηχανισμού για την περίοδο 2021-2027 έχει ήδη διατεθεί, αφήνοντας μόνο 1,9 δισ. EUR (21 %) για την περίοδο έως το 2027· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το 60 % των υπόλοιπων κονδυλίων για το αποθεματικό έχουν διατεθεί εκ των προτέρων χωρίς να ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες μελλοντικές ανάγκες, όπως η δέσμη μέτρων για τους Σύρους πρόσφυγες·

31. υπενθυμίζει ότι η μεγαλύτερη συμμετοχή του Κοινοβουλίου σε όλα τα στάδια της διακυβέρνησης και της εφαρμογής του Μηχανισμού ήταν προϋπόθεση για να γίνει δεκτό ότι οι προηγούμενοι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης θα συγχωνευθούν στο πλαίσιο του Μηχανισμού (όπως ορίζεται στο ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 18ης Απριλίου 2018 σχετικά με την εφαρμογή των μηχανισμών χρηματοδότησης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης: η ενδιάμεση αναθεώρηση του 2017 και η αρχιτεκτονική της μελλοντικής πολιτικής μετά το 2020 και στη διαπραγματευτική εντολή του Κοινοβουλίου του 2019 για τον Μηχανισμό)· υπενθυμίζει ότι ο Μηχανισμός προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν νομοθετικές τροποποιήσεις στους κανονισμούς για τον Μηχανισμό και τον ΜΠΒ ΙΙΙ και προτείνει μια εις βάθος αξιολόγηση του ρόλου του Κοινοβουλίου σχετικά με την παροχή στρατηγικής καθοδήγησης και ελέγχου ή σχετικά με την ανεπαρκή συμμετοχή του Κοινοβουλίου στην αναστολή της βοήθειας ή στη χρήση του αποθεματικού, καθώς και τακτικές συνεδριάσεις της επιτροπής για τον Μηχανισμό, οι οποίες έχουν ανεκμετάλλευτες δυνατότητες·

32. αναμένει ότι το Κοινοβούλιο θα συμμετάσχει πλήρως στη διαδικασία προγραμματισμού για το δεύτερο ήμισυ του ΠΔΠ και για τα ΠΕΠ για την περίοδο 2025-2027·

33. θεωρεί ότι οι ισχύουσες ρυθμίσεις για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με το τι κάνει η ΕΕ σε οποιαδήποτε χώρα, περιφέρεια ή θεματικό τομέα είναι ανεπαρκείς και υπερβολικά νομικίστικες· ζητεί να επέλθουν ρεαλιστικές και ταχείες βελτιώσεις όσον αφορά την επικαιροποίηση χρήσιμων δεδομένων και να παρασχεθούν στο Κοινοβούλιο με ευελιξία και εγκαίρως παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών κατά την εφαρμογή, με την εφαρμογή κατάλληλων κανόνων εμπιστευτικότητας, όπου χρειάζεται· θεωρεί ότι η βάση δεδομένων δημοσίων έργων δεν είναι φιλική προς τον χρήστη και δεν βοηθά στη λήψη επικαιροποιημένων πληροφοριών· υπογραμμίζει ότι τα επενδυτικά έργα της ΕΕ θα πρέπει να υπόκεινται σε αξιολόγηση, παρακολούθηση και υποβολή στοιχείων, προκειμένου να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητά τους και να αποφευχθούν ακούσιες αρνητικές επιπτώσεις·

34. καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή, μαζί με την ΕΤΕπ, την ΕΤΑΑ και άλλα ευρωπαϊκά DFI να καταρτίσουν τυποποιημένες διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεων και της εφαρμογής του Πλαισίου Διαχείρισης Αποτελεσμάτων της Επιτροπής· ζητά από την Επιτροπή να δημοσιοποιήσει το εν λόγω πλαίσιο και να διασφαλίσει ότι τα DFI που χρησιμοποιούν τους δικούς τους δείκτες τους καθορίζουν με σαφήνεια και επεξηγούν την εφαρμογή και συγκρισιμότητά τους με το Πλαίσιο· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθήσει τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση πρότυπα όλων των επενδυτικών σχεδίων· καλεί την Επιτροπή να καταστήσει προσβάσιμο το Πλαίσιο Διαχείρισης Αποτελεσμάτων του ΕΤΒΑ+, προκειμένου να διευκολυνθεί ο έλεγχος με σκοπό την πρόοδο προς μια πιο υπεύθυνη χρηματοδότηση της ανάπτυξης·

Μελλοντική πορεία

35. ζητά να χρησιμοποιηθεί η ενδιάμεση αξιολόγηση στον μέγιστο δυνατό βαθμό προκειμένου να επικαιροποιηθεί είτε ο Μηχανισμός είτε οι κατ’ εξουσιοδότηση πράξεις του σχετικά με τους τομείς προτεραιότητας και να επαναξιολογηθεί η εγκυρότητα των γεωγραφικών και θεματικών ΠΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των σημαντικότερων προϋποθέσεων που αφορούν τη συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και τη δημοκρατία, την ευθυγράμμιση με την εξωτερική πολιτική της ΕΕ και την εφαρμογή του σχετικού μηχανισμού αναστολής, ως έσχατη λύση, όταν η εξωτερική πολιτική μιας δικαιούχου χώρας του Μηχανισμού αποκλίνει πλήρως από την εξωτερική πολιτική της ΕΕ· τονίζει τη σημασία αύξησης της δημοσιότητας των δράσεων της ΕΕ, και ιδίως των προσπαθειών για αναπτυξιακή συνεργασία· ζητεί, ως εκ τούτου, να εξοπλιστούν οι αντιπροσωπείες της ΕΥΕΔ και της ΕΕ με τα απαραίτητα εργαλεία προκειμένου να αναπτύξουν τις ικανότητες στρατηγικής επικοινωνίας τους, ώστε να μπορούν να εξηγούν καλύτερα τις ενέργειες της ΕΕ στους φορείς λήψης αποφάσεων και στο ευρύ κοινό σε τρίτες χώρες και να αντιμετωπίζουν την παραπληροφόρηση· ζητεί η ΕΕ να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε στήριξη προς τα επιτιθέμενα κράτη και τις πολιτικές τους, και ιδίως τη Ρωσική Ομοσπονδία στον επιθετικό της πόλεμο κατά της Ουκρανίας·

36. τονίζει ότι η ενδιάμεση αξιολόγηση θα πρέπει να συνοδεύεται από τις αναγκαίες νομοθετικές αλλαγές στον Μηχανισμό και τον ΜΠΒ ΙΙΙ, ώστε οι σχετικοί κανονισμοί να αντικατοπτρίζουν το νέο καθεστώς της Ουκρανίας και της Μολδαβίας ως υποψήφιων προς ένταξη στην ΕΕ χωρών, καθώς και από μια νέα κατ’ εξουσιοδότηση πράξη που θα καθορίζει τους ειδικούς στόχους και τους τομείς προτεραιότητας της συνεργασίας για κάθε περιοχή· τονίζει τη σημασία της παροχής χρηματοδότησης, μέσω των DFI και της ΕΤΕπ, η οποία στοχεύει στην πρόσβαση σε κρίσιμες πρώτες ύλες και σε συναφείς δράσεις για τις δεξιότητες, τις υποδομές και το

κανονιστικό πλαίσιο σύμφωνα με τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα της ΕΤΕπ, στο πλαίσιο του κοινού σχεδιασμού της ΕΕ και των εταίρων της για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο πλαίσιο της επίτευξης των ΣΒΑ·

37. θεωρεί ότι οι γεωπολιτικές προκλήσεις που προέκυψαν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και η αυξανόμενη κακόβουλη επιρροή και επιθετικότητα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας απαιτούν σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού του Μηχανισμού· επισημαίνει ότι οι προκλήσεις είναι διάσπαρτες σε ολόκληρο τον κόσμο, γεγονός που σημαίνει ότι η ΕΕ πρέπει να αυξήσει τη γεωπολιτική της επιρροή παραμένοντας προσηλωμένη στις αξίες και αρχές της· τονίζει ότι οι προκλήσεις αυτές θα μπορούν να αντιμετωπιστούν με ισορροπημένο τρόπο μόνο εάν διατηρηθεί το ποσοστό των κονδυλίων για κάθε τομέα του Μηχανισμού· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η ΕΕ χάνει την επιρροή και την ορατότητά της έναντι εναλλακτικών προσφορών από την Κίνα και τη Ρωσία· καλεί την ΕΕ να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των χωρών εταίρων και να υλοποιήσει γρήγορα τις πολιτικές συμφωνίες που έχει συνάψει μαζί τους, όπως η συμφωνία μετά το Κοτονού, προκειμένου να ενισχύσει το καθεστώς της ως αξιόπιστου σύμμαχου στην αναπτυξιακή συνεργασία και να αποδείξει ότι το βασιζόμενο σε κανόνες διεθνές σύστημα μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις·

38. επιμένει ότι το Κοινοβούλιο αποτελεί μέρος της «Ομάδας Ευρώπη» και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τέτοιο και, ως εκ τούτου, αναμένει συχνότερες, λεπτομερέστερες και ουσιαστικότερες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του Μηχανισμού, συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου των επενδύσεων της ΕΤΕπ που αφορούν κεφάλαια του Μηχανισμού·

39. σημειώνει ότι τα πιλοτικά έργα και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες αποτελούν νέες πρωτοβουλίες που ενδέχεται να μετατραπούν σε προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ εάν αποδειχθούν επιτυχή· υπογραμμίζει ότι αποτελούν ευκαιρία για το Κοινοβούλιο να θεσπίσει προγράμματα που διαφορετικά δεν θα είχαν χρηματοδοτηθεί· υπογραμμίζει ότι ο Μηχανισμός, όταν ερμηνεύεται ευρέως, αποτελεί θεωρητικά μια νομική βάση για όλες τις πρωτοβουλίες, γεγονός που εμποδίζει την επιλεξιμότητα και, ως εκ τούτου, καθιστά de facto αδύνατες τις πρωτοβουλίες του Κοινοβουλίου·

°

° °

40. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής

Ασφαλείας, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και σε άλλα συναφή ευρωπαϊκά ιδρύματα χρηματοοικονομικής ανάπτυξης.